

Internetconsultatie instemming handelingsdeel ontwikkelingsperspectief

Vraag 1 van 2

Kunt u zich vinden in de voorgestelde wijzigingen om ouders instemmingsrecht te geven op het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief.

De voorgestelde wetswijziging is een verbetering ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel van wet. We vinden het van essentieel belang dat ouders het eens zijn met de aard, de inhoud en de omvang van de daadwerkelijke ondersteuning die hun kinderen krijgen en dat zij begrijpen en weten wat deze in de praktijk inhoudt. Alleen als ouders en scholen op dit punt overeenstemming hebben bereikt, kan er sprake zijn van een vruchtbaar partnerschap tussen hen en het creëren van de beste kansen voor het kind.

Voor ouders staat het streven naar een gelijkwaardige en constructieve relatie tussen scholen en ouders voorop. Ouders en scholen zullen doorgaans via het 'op overeenstemming gericht overleg' tot overeenstemming komen. Toch zijn duidelijke waarborgen nodig voor het geval dat dat niet lukt. Met het oog hierop gaat de voorgestelde wetswijziging ons nog niet ver genoeg. Ouders dienen een instemmingsbevoegdheid te krijgen ten aanzien van het hele ontwikkelingsperspectief - dus niet enkel het handelingsdeel. Voorkomen moet worden dat scholen in de verleiding komen om het toekomstperspectief van kinderen bewust laag in te schatten om zo de lat voor zichzelf niet al te hoog te leggen. (Het voorspelde einddoel wordt dan immers gemakkelijker gehaald). Ons uitgangspunt is dat het ontwikkelingsperspectief –een voorspelling- niet alleen gebaseerd kan worden op getoonde leerprestaties, maar op het hele 'zijn' van het kind. Dat kunnen scholen alleen samen met ouders doen.

Een volgend punt van zorg is de handhaving van de nieuwe wetgeving. De stukken maken nog onvoldoende duidelijk hoe de naleving van de wet daadwerkelijk wordt gecontroleerd. De rol van de Inspectie van het onderwijs blijft dezelfde, op afstand. Ook bij passend onderwijs zal sprake zijn van risicogestuurd toezicht op basis van de resultaten. Het moet echter niet zo zijn dat de daadwerkelijke handhaving straks wordt teruggeworpen op ouders die daarvoor een geschil aanhangig moeten maken. Ook maken wij ons zorgen over de mogelijkheid die scholen in principe hebben om de hele discussie over het ontwikkelingsperspectief met ouders uit de weg te gaan door eenvoudig te stellen dat kinderen onder het regime van de basiszorg vallen en een ontwikkelingsperspectief dus niet nodig is. Het kan voor een ouder dan moeilijk worden om aan te tonen dat dat anders ligt.

Ook is met het wetsvoorstel het probleem van de beperkte schoolkeuzemogelijkheden voor ouders niet opgelost. Het zijn de school en het samenwerkingsverband die bepalen waar een kind naar toe wordt verwezen als de school van mening is dat zij aan een kind geen passend onderwijs (meer) kan bieden. Hierbij moet nog worden opgemerkt dat samenwerkingsverbanden en scholen verschillende procedures gebruiken, hetgeen onoverzichtelijk is voor ouders. Verder kunnen ouders weliswaar tegen een verwijzing bezwaar maken, maar de procedure duurt lang (10 weken). Vervolgens is er nog de mogelijkheid om naar de Geschillencommissie Passend Onderwijs te stappen, maar die commissie geeft slechts een advies. Een verbetering zou zijn als de commissie in plaats van een advies tot een bindend oordeel kan komen. Partijen zijn dan aan dit oordeel gebonden, tenzij zij binnen de daarvoor gestelde termijn naar de rechter stappen en de rechter tot een ander oordeel komt dan de commissie.

Verder lijkt de huidige regeling mee te brengen dat de ouders **zelf** (op grond van artikel 43, derde lid WPO en gelijklopende bepalingen in de WVO en WEC) een geschil over het handelingsdeel van het ontwikkelingsperspectief moeten aangaan. Dat is wonderlijk. De school dient hierin het voortouw te nemen. Er mag niet van worden uitgegaan dat alle ouders in situaties als deze de stap naar de geschillencommissie kunnen maken. Bij het pertinent onthouden van instemming door de ouders dienen scholen verplicht te zijn om zelf, proactief naar de Geschillencommissie passend onderwijs te gaan.

Overigens wijzen wij erop dat het wellicht mogelijk is om de inspraak van ouders op het ontwikkelingsperspectief in de toekomst op een andere leest te schoeien. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan een constructie vergelijkbaar met het onderwijscontract in het MBO. We tekenen

hierbij aan dat hierover onder ouders geen eensluidend standpunt bestaat. (De Vereniging Openbaar Onderwijs is geen voorstander van een onderwijscontract).

Een laatste opmerking betreft een wetstechnische kwestie het voorstel om in het nieuwe vijfde lid van artikel 40a van de WPO en het nieuwe vijfde lid van artikel 26 van de WVO na 'met de ouders' in te voegen: 'of nadat overeenstemming bereikt is met ouders ...enz.' Wij vinden het beter om het woordje 'of' te vervangen door het woordje 'en' zodat er geen enkel misverstand over kan bestaan dat er zowel op overeenstemming gericht overleg plaatst dient te vinden als overeenstemming dient te worden bereikt. Daarnaast sluit de wetstekst van de WPO en WVO dan ook beter aan op het voorgestelde 2^e en 6^e lid van artikel 41a van de WEC (...en nadat hierover overeenstemming bereikt is...enz.)

Vraag 2 van 2

Kunt u zich vinden in de voorgestelde wijziging van de WEC om het handelingsdeel als verplicht element in het ontwikkelingsperspectief voor te schrijven voor leerlingen in het speciaal en voortgezet speciaal onderwijs.

Hier gelden voor ons grosso modo dezelfde overwegingen en argumentatie als bij vraag 1.

Daarnaast geeft de tekst van de WEC voor ons aanleiding om ook hier een punt van zorg te uiten. In artikel II onder C van het wetsvoorstel tot wijziging is te lezen dat artikel 41a van de WEC wordt gewijzigd m.b.t. de vaststelling van het deel van het ontwikkelingsperspectief betreffende de begeleiding die gericht is op de individuele leerling nadat overeenstemming is bereikt tussen het bevoegd gezag en de ouders "dan wel, indien de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is, met de leerling".

Wij lezen hierin dat de ouders geen enkele vorm van inspraak meer kunnen hebben met betrekking tot het ontwikkelingsperspectief wanneer de leerling 18 jaar en handelingsbekwaam is. In de praktijk kan dit tot lastige situaties leiden omdat de leerling niet of onvoldoende in staat is om, bijvoorbeeld als gevolg van een beperking, van bijvoorbeeld schriftelijke stukken kennis te nemen en deze stukken goed te begrijpen. Ouders van kinderen die 18 jaar hebben alleen nog een rol als het kind daar nadrukkelijk om vraagt, het kind daar uitdrukkelijk toestemming voor geeft, of als het kind via de rechter onder bewind of curatele e.d. staat. Wij vinden dit een onwenselijke situatie. Wij stellen voor dat de wetgever op zoek gaat naar meer mogelijkheden om ouders een rol te geven bij de vaststelling van het ontwikkelingsperspectief van jong volwassenen. Wellicht zouden scholen kunnen worden verplicht om aan meerderjarige leerlingen standaard te vragen of zij toestemming willen geven dat hun ouders bij de besluitvorming worden betrokken.

Anderzijds zouden minderjarige leerlingen die al in staat zijn om tot een redelijke afweging van hun belangen te komen, naar analogie van de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), ook meer bij de besluitvorming kunnen worden betrokken. Er wordt zo voor leerlingen een meer geleidelijke groei naar zelfbeschikking en autonomie bereikt, die meer recht doet aan hun daadwerkelijke ontwikkeling.

Tot zover onze bijdrage,

Met vriendelijke groet,

Ouderorganisaties en –groepen:

Ieder(in):	mw. Illya Soffer (directeur)
Kind&Maatschappij/St. AutiPassend Onderwijs/	
Ouderkracht voor 't Kind:	mw. Suzanne Boomsma
Landelijke Oudervereniging Balans &	
Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA):	mw. drs. Swanet Woldhuis, (Alg. Directeur)
Onderwijs Consumenten Organisatie:	dhr. Menno van de Koppel
Ouders & Onderwijs Twente:	dhr. Mark Weghorst
Oudervereniging passend onderwijs Fryslân:	mw. Yvonne Zondervan en mw. Marijke van der Ploeg
Reformatrische Oudervereniging:	dhr. mr. Jan Schreuders

Stichting Ouderplatform Gooi & Omstreken/OG&O:
Vereniging Openbaar Onderwijs:

dhr. Otger Meuwissen
dhr. Rein van Dijk (directeur)

Ouders actief in de medezeggenschap:

Mw. Tijne Berg-le Clercq,
Mw. Mirjam Hubert,
Mw. drs. Martine Huurman,
Dhr. Erwin van der Slik,
Kennemerland

lid MR SBO het Avontuur
secr. GMR Stichting Scholengroep Holland
lid OPR SWV PO Stroomland
lid OPR SWV VO Zuid-

Ondersteund door de Landelijke Ouderraad,

dhr. drs. Peter Hulsen (directeur)